

РЕЧ РЕЦЕНЗЕНТА

Збирка задатака настала је као резултат вишегодишњег рада у припреми ученика основне школе за такмичење Књижевна олимпијада покренуто школске 2011/2012. године. Од самог почетка такмичења ауторке су остваривале изузетне резултате на свим нивоима овог такмичења што ме је навело да их подстакнем да свој рад са ученицима преточе у овај приручник и тако омогуће заинтересованим наставницима и ученицима да унапреде резултате у области разумевања, тумачења и анализе књижевних дела у основној школи. До скора је неписано правило било да се у основној школи инсистира на учењу и разумевања области језика, а да се озбиљнији приступ тумачења књижевности оставља средњој школи. Само такмичење Књижевна олимпијада поставило је нове захтеве пред ученике и наставнике основних и средњих школа и у многама унапредило подучавање књижевности. Одатле се створила потреба за додатним материјалом који би ученике припремао за такмичење у познавању књижевности што је најпре учинила проф. др Зона Мркаљ својим приручником „Колико познајеш књижевност” дајући смернице и оквир питања за ученике основних и средњих школа како би такмичење заживело, а пошто се такмичење током година успешно развијало, ова збирка представља прави одговор на питање како се успешно припремити за Књижевну олимпијаду.

У овој збирци задатака ауторке су из области уметности приступиле српском језику као предмету уметности речи освеживши наставу и доносећи много више простора за развој стваралаштва ученика и креативности у тумачењу и разумевању књижевнотеоријских појмова. Збирка је пример како се може избећи незанимљива и сувопарна анализа књижевних текстова по устаљеним шаблонима вештим повезивањем најразноврснијих информација и међупредметних садржаја чинећи их пријемчивијим за ученике. Пажљиво састављена питања својом формулацијом помоћи ће сваком наставнику да методички унапреди приступ читању и разумевању прочитаног. Детаљном анализом текстова и књижевних дела у целини ауторке су одшкринуле врата занимљивој и функционалној настави и на изванредан начин створиле допуну за многобројне читанке различитих издавача.

Приручник ће бити користан једнако ученицима колико и наставницима. Конкретна примена познавања књижевнотеоријских појмова и мноштво занимљивости о животу писаца, озбиљан речник непознатих или застарелих речи, пажљиво одабране и јасне дефиниције књижевнотеоријских појмова омогућиће ученицима завршних разреда да се успешно припреме за завршни испит. Сва питања су до те мере промишљена да ученик који одговори на њих оставрује веома висок ниво знања из књижевности и развија когнитивне функције усвајањем модела аналитичко-синтетичког приступа у тумачењу

и разумевању сложенијих теоријских знања из књижевности. Разумевањем природе стилских изражајних средстава сваки ученик који збирку користи за вежбање или учење унапредиће сопствену културу изражавања. Мноштво питања за ученике који хоће и могу више чини ову збирку употребљивом и за ученике средњих школа.

Задаци су осмишљени за ученике седмог и осмог разреда на месечном нивоу у складу са планом и програмом наставе књижевности за ученике овог узраста. Таква организација омогућава ученику да са лакоћом употпуни разумевање књижевних појмова непосредно након изучавања на часу, а наставнику да унапреди припрему и адекватно формулише питања за рад са ученицима на часу или кроз проверу ученичких знања из књижевности. Збирка садржи и питања о делима из књижевности која нису обавезни или изборни део програма и тиме пружа прилику ученику да самостално истражује и тумачи текстове изванредне уметничке вредности заступљене у уџбеницима. Књижевности се овде приступа на посебан начин, посвећено и специфично методички организовано да код ученика побуди љубав према уметности речи и подстакне интересовање за суштинско разумевање порука и идеја утканих у дело, као и да приближи значење теоријских одредница науке о књижевности и учини их функционално применљивим у самосталном раду ученика.

Збирка доноси новину аутентичног приступа ауторки које су кроз сопствену праксу и на овај начин вођену наставу књижевности у школи у којој раде показале како се може обрађивати књижевност до најфинијих нијанси тумачења и анализе дела за трајно усвајање знања ученика који су сваке године од како постоји ово наше лепо такмичење Књижевне олимпијаде непогрешиво освајали прва места у знању на државном нивоу.

Верујем да ће ова збирка подстаћи и друге наставнике да својим примером допринесу квалитету изучавања наставе књижевности и помогну професорима српског језика у остваривању изузетних резултата несебичним дељењем знања и искуства попут Оливере Станковић и Невене Петровић.

Са великим задовољством препоручујем ову збирку задатака ученицима и наставницима.

Светлана Медар